

Motion till riksdagen 2021/22:772

av **Kerstin Lundgren (C)**

Gårdsförsäljning nu

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast öppna för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är idag det enda land inom EU som inte tillåter gårdsförsäljning av alkohol. Som en följd av den sakpolitiska överenskommelse som slöts mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet ska nu den nya utredningen presentera sitt förslag i december 2021. Den måste då göra slut på Systembolagets uttolkning av vad som är lokalt. De bedriver nu kampanj för att säga att de erbjuder det lokala sortimentet, att de ger vintillverkare och bryggare en större marknad. De gör det självklart utifrån sina företagsekonomiska bedömningar.

Men, det som jag och många med mig vill se (enligt undersökningar 8 av 10 tillfrågade) är möjligheten att göra en mat- och dryckesresa och då kunna köpa de varor som tillverkas på gården. Det företagarna vill se är möjligheten att kunna utveckla sina företag genom att erbjuda besökare möjlighet att också köpa av hela sortimentet.

Detta innebär ju inte att Systembolagets framtid behöver hotas. Det har gått att öppna upp för gårdsförsäljning i Finland samtidigt som alkoholmonopolet är kvar. Kunderna vill söka sina produkter och göra sina val, ibland på stormarknaden Systembolaget där utbudet är stort, ibland stanna hos en lokal tillverkare för att just stötta den lokala företagaren och handla nära.

Det har gått troll i denna fråga med flera utredningar samtidigt som det går trögt och oviljan är stor. Det är uppenbart att de möjligheter som t.ex. EU-landet Finland sett med gårdsförsäljning inte lockar regeringen. Samtidigt som regeringen inte skyndar så har många av våra mikrobryggerier och mikrotillverkare av alkohol drabbats hårt av coronapandemin. Risken är stor för att vi får se en utslagning som drabbar vår attraktionskraft som besöksland, besöksnäringen och även landsbygden. Där jag tidigare såg skäl för en försöksverksamhet som en del av utredningen för att säkerställa ett brett

kunskapsunderlag om hur ett system skulle fungera finner jag nu skäl att omedelbart öppna upp för gårdsförsäljning. I avvaktan på utredningen skulle småbryggerierna ges möjlighet att söka ett tillfälligt tillstånd hos t.ex. kommunerna. Tillstånd kan i detta skede ges till småbryggerier som redan existerar och haft en tillverkning upp till en begränsad volym, såsom t.ex. Finland har på upp till 500 000 l per år.

I grunden bör marknaden för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker öppnas i Sverige så som den gjorts i våra nordiska grannländer. Idag ser försäljningen helt annorlunda ut än före tiden med hemkörning från Systembolaget för att kunna konkurrera med internetförsäljningen. Att i detta läge hävda att fler utspridda och mindre säljställen skulle leda till ökad konsumtion eller att Systembolaget hotas är ett påstående som inte står sig i verkligheten.

Finland har som EU-medlem inte bara kunnat ge tillstånd till gårdsförsäljning utan också utökat den. Även detta talar för möjligheterna för Sverige att införa rätt till gårdsförsäljning utan att påverka de EU-rättsliga förutsättningarna.

Kerstin Lundgren (C)